

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
W BORKU WIELKOPOLSKIM ZA ROK 2019.**

I. WSTĘP

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020r. poz. 218).

Zespół Interdyscyplinarny został powołany po raz pierwszy Zarządzeniem Burmistrza dnia 8 lipca 2011 roku. W oparciu ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w związku z nowo podjętą Uchwałą Nr XLVI/292/2018 Rady Miejskiej Borku Wlkp. z dnia 8 czerwca 2018 roku w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Borku Wlkp., Burmistrz Borku Wielkopolskiego powołał „Zespół Interdyscyplinarny, Zarządzeniem z dnia 3 lipca 2018r.

Burmistrz Borku Wlkp. powołał Zespół Interdyscyplinarny w składzie 12 osobowym. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borku Wlkp.- 2 osoby,
- Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Borku Wlkp.- 1 osoba,
- Powiatowej Komendy Policji – Posterunek w Borku Wlkp.-osoba 1 ,
- Sądu Rejonowego w Gostyniu – 2 osoby- kurator zawodowy ds. rodzinnych oraz kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej,
- Przechodni Lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”- 1 osoba,
- Zespołu Szkół w Borku Wlkp., Przedszkola Samorządowego w Karolewie, Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Borku Wlkp., Zespół Szkolno Przedszkolny w Zimnowodzie – 4 osoby,
- Stowarzyszenia Borecki Lider Aktywności Społeczno - Kulturalnej ”Blask” w Borku Wlkp.- 1 osoba.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Borku Wlkp., przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego składa każdego roku sprawozdanie z działalności Zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałają zjawisku przemocy na terenie gminy Borek Wlkp.

II. OPIS SZCZEGÓŁOWY

W roku 2019 odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego czyli zgodnie z ustawą, która określa, że posiedzenia odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Z każdego posiedzenia sporządzana jest lista obecności oraz protokół.

Podczas prac Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie Gminy Borek Wlkp. omawiano akty prawne, według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Omawiano również zadania jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz procedurę „Niebieskiej Karty”. Spotkania Zespołu mają na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu oraz osobom stosującym przemoc.

Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą.

W 2019 roku do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 13 formularzy „Niebieskiej Karty” - A w tym: 8 kart założonych przez przedstawicieli Policji, 4 karty założone przez przedstawiciela pomocy społecznej (pracownik socjalny), 1 karta założona przez przedstawiciela Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Wszczęcie procedury obliguje przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do ustalenia grupy specjalistów wchodzących w skład Grup Roboczych.

W ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” zostają wysłane wezwania do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie oraz zaproszenia do osób co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

Nie wszystkie zaproszone bądź wezwane osoby zgłosiły się na posiedzenie grup roboczych nie jest to jednak powodem do zawieszenia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w danej rodzinie.

Członkowie grup roboczych dokonując analizy sytuacji rodziny w obecności osób wezwanych, bądź zaproszonych wypełnili formularze „Niebieskie Karty – C” z osobami, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w ilości 9 szt. oraz „Niebieskich Kart – D” z osobami, co, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w ilości - 7 szt.

Należy zaznaczyć, iż osoba zaproszona na spotkanie grupy roboczej może nie wyrazić zgody na wypełnienie formularza Niebieskiej Karty” – C i D.

W 2019 roku powołano 12 grup roboczych zaznaczając, że jeden skład grupy roboczej pracował z rodziną w której wpłynęły tego samego dnia dwie NK w przedstawionym w składzie: pracownik socjalny, dzielnicowy, przedstawiciel oświaty, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pielęgniarka środowiskowa.

W procedurze NK łącznie pracowało 12 grup roboczych powołanych w 2019 roku i 5 grup roboczych powołanych 2018r. czyli łącznie pracowało w roku sprawozdawczym 17 grup roboczych .

Skład grupy roboczej uzależniony jest od danego przypadku w rodzinie.

Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan działania pomocy rodzinie, diagnozowali i monitorowali sytuację rodziny. Z każdego spotkania grupy roboczej sporządzony został protokół. Odbyło się 37 spotkań grup roboczych.

Praca socjalna zarówno z osobami doświadczającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc to (motywowanie do podjęcia działań zmierzających do zmiany sytuacji, w tym do podjęcia terapii dla osób uzależnionych/ współuzależnionych, informowanie o należnych prawach, motywowanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie) było przesłanką, że przemoc ustała. W wyniku działań grup roboczych zrealizowanego planu pracy zdecydowano zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”, w 10 NK w tym: 5 realizowanych z roku 2018.

Zestawienie tabelaryczne:

<i>Rok</i>	<i>ilość Niebieskich Kart</i>	<i>Ilość spotkań Grup Roboczych</i>
2011	0	0
2012	1	1
2013	10	10
2014	11	11
2015	2	12
2016	12	43
2017	5	26
2018	9	28
2019	13	37

Występowanie przemocy domowej w rodzinach z dziećmi.

Jak wynika z analizy dokumentacji, zjawisko przemocy szczególnie dotyczy rodzin, w których dzieci są świadkami przemocy bądź jej ofiarami.

Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi w 2019 r.	
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi, które są świadkami przemocy w rodzinie.	6
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotycząca rodzin bez dzieci.	7
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	13

Problem nadużywania alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Jednym z niepokojących problemów jest nadużywanie alkoholu przez osoby stosujące przemoc w rodzinie .

Współwystępowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie w 2019 r.	
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu.	9
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”, gdzie nie zgłoszono problemu nadużywania alkoholu.	4
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”.	13

Informacja ogólna w zakresie NK:

Liczba NK prowadzona w rodzinach z dziećmi – 4 rodziny.

Liczba dzieci w rodzinach z procedurą NK – 12 dzieci.

Najmłodsza osoba doznająca przemocy - 4 lat

Najstarsza osoba doznająca przemocy - 48 lat

Najmłodsza osoba stosująca przemoc - 34 lat

Najstarsza osoba stosująca przemoc - 70 lat

Ogólna liczba osób w rodzinach objętych pomocą -38.

w tym: 14 kobiet, niepełnosprawnych 1 osoba, 2 osoby starsze,

w tym: 12 mężczyzn, 1 osoba niepełnosprawna,

w tym : 12 dzieci, 1 dziecko niepełnosprawne.

Najczęściej występujące formy przemocy to przemoc psychiczna / emocjonalna oraz przemoc fizyczna.

Informacja dotycząca korzystania osób z punktu konsultacyjnego (terapeuta, psycholog) .

Osoby i rodziny, które uczestniczą w procedurze Niebieskiej Karty mogą korzystać z form wsparcia tj. z wizyt terapeuty i z wizyt psychologa. Jednak nie wszystkie osoby systematycznie korzystają z tej formy pomocy a nawet w niektórych przypadkach nie wyrażają na to zgody. Zgodnie z procedurą NK skierowano 5 osoby do GKRPA w Borku Wlkp., oraz wysłano skierowana sprawców przemocy na program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy, które organizowane jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu. Skierowana do Sądu Rejonowego w Gostyniu 3 wnioski dotyczące wglądu w sytuację rodziny.

Zakupiono materiały promocyjne ze środków gminy tj. breloki reklamowe z nadrukiem logo Zespołu Interdyscyplinarnego i nr telefonu - 100 szt., długopisów- 50 szt., opasek odblaskowych z nadrukiem logo danych adresowych Zespołu -400 szt.

Ponadto w ramach swojej działalności placówki oświatowe z terenu gminy organizują profilaktyczne prelekcje z policją, gdzie poruszane są tematy na temat przemocy również w formie konkursów pogadanek i czy w festynach. Promocja Zespołu również jest realizowana poprzez zamieszczanie informacji w Magazynie Samorządowym i stronie internetowej.

W kwietniu 2019 r. Przewodnicząca Zespołu uczestniczyła w szkoleniu o tematyce „Praca z osobą stosująca przemoc – wybrane zagadnienia”, które bezpłatnie poprowadził i zorganizował Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu. Ponadto warto pogłębiać swoją wiedzę dlatego Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borku Wielkopolskim zorganizował przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Stowarzyszenie „DZIECKO” szkolenie dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz wytypowanych ze szkół nauczycieli. Szkolenie o tematyce fonoholizm czyli zagadnienia nałogowe korzystanie z telefonów komórkowych, szczegółowa charakterystyka zjawiska fonohloizmu objawy obserwowane u osób dotkniętych fonohloizmem. Druga tematyka to patostreaming – czyli co dzieci i młodzież oglądają w Internecie. Szkolenie w wymiarze 3 godzin dydaktycznych podnoszące kompetencje wychowawcze. Adresatami szkolenia byli pracownicy socjalni tutejszego ośrodka, członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego. Sposób zaprezentowania tak ważnych i złożonych zagadnień pozwolił nie tylko wzbogacić wiedzę, ale też doskonalić warsztat pracy na zajmowanych stanowiskach.

III. REALIZACJA CELÓW PROGRAMÓW.

Zespół Interdyscyplinarny w 2019 roku realizował również działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2015-2020 w gminie Borek Wlkp., który został uchwalony przez Radę Miejską Borku Wlkp. w dniu 12 marca 2015r.

Realizacja programowa w zakresie celów szczegółowych.

- 1.Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2.Rozwijanie profilaktyki przemocy w rodzinie adresowanej do różnych grup społecznych.
- 3.Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.
- 4.Zwiększenie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w zależności od ich sytuacji i potrzeb poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia socjalnego, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, interwencji kryzysowej i psychoterapii.
- 5.Rozwój zintegrowanego, interdyscyplinarnego, systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, służącego zwiększeniu skuteczności i dostępności pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 6.Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.
- 7.Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania dotyczące rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Opracowane cele szczegółowe programu mają przede wszystkim ograniczyć skalę zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków stosowania przemocy. W realizację programu zaangażowane zostaną różne podmioty, instytucje i organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Cele szczegółowe będą realizowane poprzez: funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Borku Wlkp.,systematyczna edukacja społeczności poprzez lokalne środki przekazu, która ma przede wszystkim na celu zwalczanie stereotypów utrudniających pomaganie, a także uwrażliwienie na sytuację ofiar przemocy (zamieszczanie w lokalnej prasie i gablotach, tablicach stałych informacji, kampanie informacyjne i edukacyjne itp.);przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla: pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, funkcjonariuszy Policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.Głównym zakładanym efektem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

Wśród zakładanych efektów realizacji programu znajdują się:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie i innych doświadczeń kryzysowych;
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doświadczającym kryzysów życiowych oraz sprawcom przemocy w rodzinie;
3. Zacieśnienie współpracy pomiędzy specjalistami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób doświadczających kryzysów życiowych;
4. Poszerzenie świadomości społecznej w zakresie dostępnych form pomocy i instytucji działających w tym zakresie;

Wnioski na dalsze lata realizacji Gminnego Programu:

1. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie Policją, MGOPS, służbą zdrowia, oświatą, Sądem oraz GKRPA.
2. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.

IV.PODSUMOWANIE.

Interdyscyplinarne podejście daje poczucie skuteczności, kompetencji, że wykorzystano się wszystkie możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna, profesjonalna pomoc przyniesie lepsze rezultaty. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, sporadycznie materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. W związku z tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązywania wszystkich problemów rodziny.

Dobra współpraca, wymiana spostrzeżeń pozwoliła na podjęcie szybkich działań interwencyjnych. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

Podjęte działania w sposób znaczący wpłynęły na wzrost wiedzy i świadomości zarówno służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, oraz osób uwikłanych w przemoc, co przekłada się na coraz większą skalę ujawnianych przypadków przemocy w rodzinach.

Nie rozwiązują jednak w pełni problemów, ponieważ problematyka przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa i w dalszym ciągu wymaga usilnych starań wielu instytucji w dalszej profilaktyce przeciwdziałania przemocy wśród

8